

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко

2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РОЗВИТОК БІЗНЕСУ»

підготовки бакалавра

спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Розвиток бізнесу**» для студентів спеціальності **076 Підприємництво та торгівля**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» 2024 року.

Розробник: Міняйленко І.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат економічних наук, доцент.

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Хадарцев

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

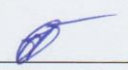
Протокол від «27» серпня 2024 року № 20

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу М.Б. Чижевська

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІФЕУП Є.А. Карпенко

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	обов’язкова		
Загальна кількість годин – 150				
Модулів – 1	Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 1		4-й	4-й	4-й
		Семестр		
		8-й	8-й	8-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти бакалавр	Лекції		
		30 год.	8 год.	–
		Практичні		
		30 год.	8 год.	–
		Лабораторні		
		–	–	–
		Самостійна робота		
		90 год.	134 год.	150 год.
		Індивідуальна робота		
		–	–	–
		Вид контролю: екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 60/90;
- для заочної форми навчання – 16/134;
- для дистанційної форми навчання – 0/150.

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Розвиток бізнесу» відноситься до складу обов'язкових компонент освітньої програми бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та має на меті засвоєння теоретичних та методичних положень студентів щодо креативного управління розвитком бізнесу та набуття практичних навичок щодо розроблення сценаріїв і стратегій розвитку бізнесу з урахуванням smart-спеціалізацій; оцінювання потенціалу розвитку; застосовування бізнес-комунікацій для підтримки взаємодії підприємства з його внутрішнім та зовнішнім середовищем..

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання: аналіз європейських практик управління бізнесом, дослідження основних тенденцій й напрямків сучасних концепцій стратегічного та оперативного планування розвитку бізнесу у контексті реалізації бізнес-цілей; оволодіння способами ефективного управління діяльністю суб'єктів; вивчення особливостей впровадження стратегічних планів розвитку суб'єктів бізнесу.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує **формування та розвиток у студентів компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької та торговельної діяльності.

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких і торговельних структур.

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва та торгівлі з урахуванням ризиків.

СК11. Здатність аналізувати, оцінювати, обирати і застосовувати ефективні методи та інструменти ведення бізнесу, визначати перспективні напрямки і шляхи розвитку підприємництва та торгівлі, обґрунтовувати доцільність їх реалізації.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередньо опановані дисципліни: «Інноваційне підприємництво», «Реклама і рекламна діяльність».

Вивчення курсу базується на законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України та інших нормативних актах та документах, які регулюють та впливають на розвиток бізнесу.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою «Економіка бізнесу» (програмних результатах навчання) спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН1. Використовувати базові знання з підприємництва та торгівлі й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН10. Діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН11. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері підприємництва і торгівлі, необхідні для подальшого використання на практиці.

ПРН14. Застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН17. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких і торговельних структур з урахуванням ризиків.

ПРН22. Визначати і застосовувати ефективні методи та інструменти ведення бізнесу, визначати та обґрунтовувати перспективні напрямки і шляхи розвитку підприємництва та торгівлі.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	А	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий, що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає	Достатній, що забезпечує

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- виконання контрольної роботи № 1, 2 (для студентів дистанційної форми навчання).

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ БІЗНЕСУ.

Тема 1. Розвиток бізнесу: еволюція сучасного трактування поняття та сутності.

Основні поняття розвитку. Класифікація розвитку. Економічні теорії розвитку бізнесу. Сучасні тенденції розвитку бізнесу. Види розвитку бізнесу.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Зарубіжний досвід управління розвитком бізнесу.

Особливості управління розвитком бізнесу. Поняття управління розвитком. Особливості управління розвитком бізнесу у країнах Європи, Азії та США. Моделі управління розвитком бізнесу: особливості їх реалізації.

Практичні заняття № 2.

Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.

Основні аспекти прогнозування та стратегічного планування розвитку бізнесу. Сутність та структура стратегічного планування. Особливості стратегічного планування. Ключові етапи процесу стратегічного планування розвитку бізнесу. Механізм та методи розробки стратегічних планів.

Механізм оцінки ефективності стратегічного та оперативного планування розвитку бізнесу. Вимоги до стратегічного планування та оперативного управління. Особливості збору

інформації щодо стратегічного планування та оперативного управління розвитком бізнесу, а також їх аналізу

Практичне заняття № 3.

Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу.

Зарубіжний досвід розробки та реалізації розумних спеціалізацій. Визначення та особливості розумних спеціалізацій. Підходи до розробки стратегічних планів на основі smart-спеціалізацій.

Практичне заняття № 4, 5.

Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу.

Методичний апарат та інструментарій креативного підходу до управління розвитком бізнесу. Використання методів, що ґрунтуються на кількісній оцінці стану. Моделі: описові й аналітичні. Спеціальні діагностичні методи: SWOT-аналіз, бенчмаркінг, аналіз ланцюжка створення вартості, аналіз полів бізнесу та ін. Методи якісної оцінки в управлінні розвитком бізнесу Експертні методи, метод Дельфі.

Практичне заняття № 6, 7.

Тема 6. Система індикаторів та показників ефективного управління розвитком бізнесу.

Визначення категорій «індикатори» та «показники». Складові системи індикаторів та показників управління розвитком бізнесу. Види ефективності управління розвитком бізнесу. Методика визначення індикаторів та показників управління розвитком бізнесу.

Практичне заняття № 8, 9.

Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.

Поняття потенціалу розвитку. Особливості його формування. Види потенціалу розвитку та його класифікація. Методи оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням.

Практичне заняття № 10, 11.

Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу.

Сутність та види методів портфельного аналізу. Методика формування стратегій управління розвитком бізнесу. Етапи розробки стратегій управління розвитком бізнесу. Їх процес впровадження та реалізації.

Практичне заняття № 12, 13.

Тема 9. Інноваційно-інвестиційне забезпечення ефективного управління розвитком бізнесу.

Роль інновацій в системі забезпечення ефективного управління розвитком бізнесу. Фінансове забезпечення науково-технологічних розробок. Види інвестицій у забезпеченні ефективного управління розвитком бізнесу. Оцінка доцільності інвестицій в інновації в умовах ризику. Ефективність інноваційно-інвестиційного забезпечення управління розвитком бізнесу.

Практичне заняття № 14.

Тема 10. Механізм забезпечення управління розвитком бізнесу.

Напрями вдосконалення стратегічного управління розвитком бізнесу. Вибір пріоритетів розвитку бізнесу з урахуванням критеріїв розумних спеціалізацій. Складові механізму забезпечення управління розвитком бізнесу.

Практичні заняття № 15.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Особливості управління розвитком бізнесу						
Тема 1. Розвиток бізнесу: еволюція сучасного трактування поняття та сутності.	12	2	2			8
Тема 2. Зарубіжний досвід управління розвитком бізнесу.	12	2	2			8
Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.	12	2	2			8
Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу.	18	4	4			10
Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу.	18	4	4			10
Тема 6. Система індикаторів та показників ефективного управління розвитком бізнесу.	18	4	4			10
Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.	18	4	4			10
Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу.	18	4	4			10
Тема 9. Інноваційно-інвестиційне забезпечення ефективного управління розвитком бізнесу.	12	2	2			8
Тема 10. Механізм забезпечення управління розвитком бізнесу.	12	2	2			8
Разом за змістовим модулем 1	150	30	30			90
Усього годин	150	30	30			90

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Особливості управління розвитком бізнесу						
Тема 1. Розвиток бізнесу: еволюція сучасного трактування поняття та сутності.	12	-	-			12
Тема 2. Зарубіжний досвід управління розвитком бізнесу.	12	-	-			12
Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.	12	-	-			12
Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу.	18	-	-			18
Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу.	18	2	2			14
Тема 6. Система індикаторів та показників ефективного управління розвитком бізнесу.	18	2	2			14
Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.	18	2	2			14
Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу.	18	2	2			14
Тема 9. Інноваційно-інвестиційне забезпечення ефективного	12	-	-			12

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
управління розвитком бізнесу.						
Тема 10. Механізм забезпечення управління розвитком бізнесу.	12	-	-			12
Разом за змістовим модулем 1	150	8	8			134
Усього годин	150	8	8			134

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Особливості управління розвитком бізнесу						
Тема 1. Розвиток бізнесу: еволюція сучасного трактування поняття та сутності.	12	-	-			12
Тема 2. Зарубіжний досвід управління розвитком бізнесу.	12	-	-			12
Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу.	12	-	-			12
Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу.	18	-	-			18
Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу.	18	-	-			18
Тема 6. Система індикаторів та показників ефективного управління розвитком бізнесу.	18	-	-			18
Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.	18	-	-			18
Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу.	18	-	-			18
Тема 9. Інноваційно-інвестиційне забезпечення ефективного управління розвитком бізнесу.	12	-	-			12
Тема 10. Механізм забезпечення управління розвитком бізнесу.	12	-	-			12
Разом за змістовим модулем 1	150	-	-			150
Усього годин	150	-	-			150

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Семінарські заняття не передбачені	-	-	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1	Тема 1. Розвиток бізнесу: еволюція сучасного трактування поняття та сутності. Особливості та аспекти економічного управління розвитком бізнесу. Аналіз сучасних тенденцій розвитку бізнесу. Презентація про історію розвитку успішного бізнесу.	2		
2	Тема 2. Зарубіжний досвід управління розвитком бізнесу. Порівняльний аналіз моделей управління розвитком високорозвинених країн та України.	2		
3	Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу. Стратегічне планування розвитку бізнесу: особливості, методи розробки, їх застосування. Формування календарного і ресурсного планів проектування бізнесу.	2		
4	Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу. Європейська методика визначення розумних спеціалізацій. Розрахунок системи показників, що характеризують складові розумних спеціалізацій.	2		
5	Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу. Обґрунтування вибору пріоритетів розвитку бізнесу.	2		
6	Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу. Використання методів, що ґрунтуються на кількісній оцінці стану: зіставлення, порівняння, індексний, факторний тощо. Спеціальні діагностичні методи: SWOT-аналіз, бенчмаркінг, аналіз ланцюжка створення вартості, аналіз полів бізнесу та ін. Методи якісної оцінки в управлінні розвитком бізнесу Експертні методи, метод Дельфі	2	2	
7	Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу. Формування ключових гіпотез щодо напрямків розвитку бізнесу. Розробка та планування експериментів для підтвердження гіпотез. Підготовка питань і сценаріїв для інтерв'ю і опитувань. Проведення інтерв'ю та опитувань для валідації гіпотез. Аналіз результатів інтерв'ю.	2		
8	Тема 6. Система індикаторів та показників ефективного управління розвитком бізнесу. Визначення індикаторів та показників, що характеризують економічний, соціальний, екологічний, інноваційний, техніко-технологічний, сталий розвиток.	2	2	
9	Тема 6. Система індикаторів та показників	2		

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	ефективного управління розвитком бізнесу. Визначення індикаторів та показників, що характеризують економічний, соціальний, екологічний, інноваційний, техніко-технологічний, сталий розвиток.			
10	Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Методи оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.	2	2	
11	Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням	2		
12	Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу. Вибір стратегії розвитку управління бізнесом на основі портфельного аналізу.	2	2	
13	Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу. Дослідити сегментування ринку та проаналізувати стратегії головних конкурентів. Розбір практичних кейсів.	2		
14	Тема 9. Інноваційно-інвестиційне забезпечення ефективного управління розвитком бізнесу. Основи економічної оцінки ефективності інноваційно-інвестиційних проектів і програм. Обґрунтування напрямків залучення інвестицій для фінансування інноваційної діяльності. Обговорення інвестиційної стратегії реалізації напрямів розвитку бізнесу.	2		
15	Тема 10. Механізм забезпечення управління розвитком бізнесу. Формування механізму забезпечення управління розвитком бізнесу. Основні принципи презентації стратегії управління розвитком бізнесу.	2		
	Разом	30	8	-

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за матеріалами та

списками літератури;

- підготовка до поточного тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка двох контрольних робіт для здобувачів дистанційної форми навчання;
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1	Тема 1. Розвиток бізнесу: еволюція сучасного трактування поняття та сутності. Особливості управління розвитком бізнесу. Аналіз сучасних тенденцій розвитку бізнесу. Історія розвитку успішного бізнесу.	8	12	12
2	Тема 2. Зарубіжний досвід управління розвитком бізнесу. Порівняльний аналіз моделей управління розвитком високорозвинених країн та України. Просторові принципи управління розвитком бізнесу.	8	12	12
3	Тема 3. Стратегічне та оперативне планування розвитку бізнесу. Особливості стратегічного планування розвитку бізнесу. Методика стратегічного планування розвитку бізнесу. Формування оперативних планів проектування бізнесу.	8	12	12
4	Тема 4. Smart-спеціалізації як основа стратегічного планування розвитку бізнесу. Сутнісні характеристики та принципи визначення smart-спеціалізації. Європейська методичні підходи до визначення розумних спеціалізації. Система показників, що характеризують складові smart-спеціалізації.	10	18	18
5	Тема 5. Методичний інструментарій креативного управління розвитком бізнесу. Кількісні методи оцінювання розвитку бізнесу. Діагностичні методи оцінювання розвитку бізнесу. Методи якісної оцінки в управління розвитком бізнесу	10	14	18
6	Тема 6. Система індикаторів та показників ефективного управління розвитком бізнесу. Визначення індикаторів та показників, що характеризують економічний розвиток. Визначення індикаторів та показників, що характеризують соціальний розвиток. Визначення індикаторів та показників, що характеризують екологічний розвиток. Визначення індикаторів та показників, що характеризують інноваційний розвиток. Визначення індикаторів та показників, що характеризують сталий розвиток.	10	14	18
7	Тема 7. Оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Методи оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.	10	14	18

	Особливості оцінювання потенціалу розвитку бізнесу в системі забезпечення його управлінням Методика оцінювання потенціалу розвитку бізнесу. Показники оцінювання потенціалу розвитку бізнесу.			
8	Тема 8. Портфельний аналіз в системі управління розвитком бізнесу. Методи портфельного аналізу розвитку бізнесу. Види стратегій розвитку бізнесу. Вибір стратегії розвитку управління бізнесом на основі портфельного аналізу.	10	14	18
9	Тема 9. Інноваційно-інвестиційне забезпечення ефективного управління розвитком бізнесу. Методика оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційних проектів і програм. Обґрунтування напрямків інвестування інноваційної діяльності. Особливості інвестиційної стратегії реалізації напрямів розвитку бізнесу.	8	12	12
10	Тема 10. Механізм забезпечення управління розвитком бізнесу. Формування механізму забезпечення управління розвитком бізнесу. Основні принципи удосконалення стратегії управління розвитком бізнесу.	8	12	12
	Разом	90	134	150

13. Індивідуальне завдання

(не передбачено навчальним планом)

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні і наочні використовуються під час аудиторних занять.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: демонстрація слайдів тощо.

Під час проведення практичних занять застосовуються словесні розповіді та пояснення, бесіди (вступні, поточні, підсумкові); студентами виконуються практичні завдання.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. На підставі результатів поточного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль – екзамен, проводиться в письмовій формі під час екзаменаційної сесії за умови виконання графіку навчального процесу при наявності рейтингової оцінки за теоретичний курс 25 і більше балів. Екзамен проводиться відповідно навчального плану в формі тестування, вирішення задачі та висвітлення теоретичного питання.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Розвиток бізнесу» за видами робіт денна форма навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем														
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3	Тема 4.		Тема 5		Тема 6.		Тема 7		Тема 8.		Тема 9.	Тема 10.
	Практичне заняття														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Тестування	1	1	1	1		1		1		1		1		1	1
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1		1		1		1		1		1	1
Всього за темами	4	4	4	6		6		6		6		6		4	4
Екзамен	50														
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100														

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

**Нарахування балів з навчальної дисципліни «Розвиток бізнесу» за видами робіт
заочна форма навчання**

Види робіт/контролю	Перелік тем															
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3	Тема 4.		Тема 5		Тема 6.		Тема 7		Тема 8.		Тема 9.	Тема 10.	
	Практичне заняття															
	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	3	-	4	-	-	
Опитування	-	-	-	-		1		1		-		-		-	-	
Тестування	1	1	1	1		1		1		1		1		1	1	
Виконання практичних завдань	-	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2	-	2	-	-	
Виконання завдань самостійної роботи	3	3	3	3		3		3		3		3		3	3	
Всього за темами	4	4	4	4		7		7		6		6		4	4	
Екзамен	50															
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100															

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Розвиток бізнесу» за видами робіт дистанційна форма навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3	Тема 4.	Тема 5	Тема 6.	Тема 7	Тема 8.	Тема 9.	Тема 10.
Контрольна робота	25					25				
Екзамен	50									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи №1, 2

Бали	Критерії оцінювання
21-25	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
16-20	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
11-15	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
6-10	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
1-5	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Питання. (макс. 10 балів)	9-10	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-8	Питання розкриті, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
	3-5	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-2	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Тестування	0-20	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 20 = 20$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
3. Практичне завдання	16-20	Завдання вирішено повністю та правильно, виклад рішення здійснено чітко, у логічній послідовності, відповідь обґрунтована, що свідчить про високий рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	11-15	Завдання вирішено правильно або із незначними неточностями, виклад рішення здійснено у логічній послідовності, відповідь достатньо обґрунтована, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	6-10	Завдання вирішено, однак рішення містить помилки, порушена логічність викладу матеріалу, що свідчить про середній рівень засвоєння теоретичного матеріалу відповідно до програмних результатів навчання та здатності його застосування під час вирішення практичних завдань.
	0-5	Відсутнє вирішення завдання або вирішення з суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання знань (рейтингова оцінка) з навчальної дисципліни здійснюється за сумою балів, отриманих у процесі вивчення дисципліни, приведена до 100-бальної шкали. За рейтинговою оцінкою визначають також оцінку ECTS (від A до F) та національну оцінку «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» згідно з обов'язковою для всіх навчальних дисциплін таблицею:

Шкала оцінювання курсової роботи та екзамену: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 - 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 - 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:
при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний): робота на практичних заняттях: тестування, виконання практичних завдань, завдань самостійної роботи – до 50 балів). Виконання контрольних робіт для дистанційної форми навчання – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Міняйленко І.В. Методичні вказівки щодо змісту та організації самостійної роботи здобувачів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» першого рівня вищої освіти з дисципліни «Розвиток бізнесу». – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024. – 28 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Desmet, Klaus, and Esteban Rossi-Hansberg (2014) Spatial Development. *American Economic Review*. 104 (4). P. 1211 – 1243.

2. Довгань А., Каракай Ю., Артеменко Л. Стратегічне управління. К.: ЦНЛ, 2019. 440 с.

3. Entrepreneurship, innovation and inequality: Exploring territorial dynamics and development / edited by Vanessa Ratten, Jose Alvarez-Garcia and Maria de la Cruz del Rio-Rama. Taylor and Francis, 2021. 224 p.

4. Житник О., Кулакова С., Міняйленко І. Аналіз переробної промисловості України та шляхи зростання її конкурентоспроможності. Економіка та суспільство. 2024. вип. 60 (Лютий). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-18>

5. Ланкастер Дж. Лідерство в стилі LEAN: шлях до постійного вдосконалення вашого бізнесу. Вид-во: Lean Institute, 2024. 250 с.

6. Мала Н.Т., Грабельська О.В. Економічний розвиток підприємства: планування та моделювання. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка"*. 2012. № 739: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. С. 22–28. <https://ena.lpnu.ua/handle/ntb/17259>

7. Міняйленко І. В., Биба В. В., Кулябка А. А. Зарубіжні моделі розвитку соціального підприємництва. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. DOI: [10.32702/2307-2105-2020.11.100](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.100)

8. Miniailenko I., Byba V., Yusifov E., Pavelieva A. (2022) The Role of Financial and Investment Potential in Achieving Economical Equilibrium in Construction. In: Onyshchenko V., Mammadova G., Sivitska S., Gasimov A. (eds) Proceedings of the 3rd International Conference on Building Innovations. ICBI 2020. *Lecture Notes in Civil Engineering*, vol 181.

Springer, Cham. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-85043-2_64.

9. Nader H. Asgary and Emerson A. Maccari. *Entrepreneurship, Innovation and Sustainable Growth: Opportunities and Challenges*. Taylor and Francis, 2019. 324 p.

10. Наторіна А.О. Концепти управління розвитком онлайн-бізнесу в умовах цифрової трансформації: монографія. Вид-во: Гельветика, 2021. 532 с.

11. Oleksii Toponar, Oksana Shpatakova, Yurii Kopchak, Nataliia Klievtsievych, Inna Miniailenko. Integrating the Circular Economy into Business Processes to Reduce Waste and Increase Environmental Sustainability (2024-07-25). *Grassroots Journal of Natural Resources*, 2024. 7(2): 140-159. DOI: <https://doi.org/10.33002/nr2581.6853.070207>.

12. Петрикiвa O.C. Економiчний розвиток країни як наслідок економiчного зростання. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VMSU/2008-01/08poskoya.htm

13. Управління сталим розвитком: підручник; за заг. ред. В. П. Беха, М. В. Туленкова; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, Центр наукових досліджень проблем управління сталим розвитком. Київ: Каравела, 2018. 538 с.

14. Чичуліна К.В., Міняйленко І.В., Збиранник О.М., Ткаченко А.О. Підвищення ефективності інноваційного розвитку підприємства на прикладі ПАТ «КОЗУБ». *Ефективна економіка*, грудень №12. 2022. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/908>

Допоміжна

1. Willem Salet, Johan Woltjer (2009) New concepts of strategic spatial planning dilemmas in the Dutch Randstad region. *International Journal of Public Sector Management*. Vol. 22. Issue: 3. 2009. P.235-248. – Available online: <https://doi.org/10.1108/09513550910949217>

2. Miniailenko I.V., Komelina O.V., Vasiuta V.V. (2018) Spatial development of construction: modeling and its financial and investment support. *International Journal of Engineering & Technology*. 7 (3.2). P. 183 – 190

3. Бистряков І.К., Манцевич Ю.М. Проблеми просторового розвитку України з позицій поглядів П. Аберкромбі. *Економіка України*. № 9 (646). 2015. С. 39 – 48.

4. Шевчук Л., Шевчук Я., Щеглюк С. Просторовий розвиток регіонів України: теоретичні проблеми і практичні завдання. *Економіст*. № 5. 2011. С. 17 – 19.

5. Міняйленко І.В., Притула А.І. Формування організаційної моделі стратегічного планування розвитку підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2017. №6. URL: <http://www.http://www.market-infr.od.ua/uk/6-2017>.

6. Кулакова С. Ю., Притула А.І. Технології стратегічного планування діяльності підприємств України в умовах нестабільності розвитку економіки. *Ефективна економіка*. Серія «Економіка». 2016. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4952>.

7. Куйбіда В.С., Негода В.А., Толкованов В.В. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав – членів Ради Європи. Київ: Видавництво «Крамар», 2009. 170 с.

8. Коваленко Н. В. Система управління розвитком підприємства та її складники. *Проблеми системного підходу в економіці*, 2019. № 4(72). С. 98 – 107. DOI: https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-4-15_4.

9. Rayevnyeva O., Touzani T. Models of forecasting of enterprise's behavior in non-stationary external environment. *Estudios de Economia Aplicada* this link is disabled, 2021, 38(4). DOI: <https://doi.org/10.25115/eea.v38i4.3998>.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6572>

2. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст. 144.

3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 лип. 2002 р. № 40-IV (зі змінами та доповненнями станом на 13 груд. 2022 р.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/40-15>

4. Онлайн-платформа «Дія.Бізнес». URL: <https://business.diia.gov.ua/>